

**SZKOLNY PROGRAM DORADZTWA ZAWODOWEGO
REALIZOWANY W KLASACH 7 I 8 NIEPUBLICZNEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ
W BZINICY STAREJ
2021/2022**

Akty prawne:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290, 1669, 2245)
2. Rozporządzenie MEN z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania (na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3 i ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290, 1669 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 534).
3. Rozporządzenie MEN z 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2017 r. poz.1575).
4. Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz.1591).
5. Rozporządzenie MEN z 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019 r. poz.325)

Charakterystyka programu.

Program realizowany jest w klasach 7 i 8 szkoły podstawowej w ramach przedmiotu „Doradztwo zawodowe”, w wymiarze 10 godzin lekcyjnych w ciągu roku szkolnego.

Główne działania prowadzone w poszczególnych klasach :

Klasa	Główne działania
7	<ol style="list-style-type: none">1. Poznanie swoich zainteresowań, priorytetów życiowych, sposobu działania i uczenia się, swoich predyspozycji zawodowych.2. Informacje o wybranych zawodach i możliwości zdobycia kwalifikacji zgodnych z potrzebami rynku pracy, a także predyspozycjami zawodowymi.
8	<ol style="list-style-type: none">1. Planowanie kariery edukacyjno-zawodowej: informacje na temat możliwości dalszego kształcenia, kwalifikacji zawodowych, informacje o wybranych zawodach, o rynku pracy.2. Poznawanie swojej osobowości zawodowej, kompetencji oraz pozycji życiowej.

3. Cele programu:

- Przygotowanie młodzieży do podjęcia decyzji o dalszym kształceniu i przyszłej aktywności zawodowej.
- Kształtowanie u uczniów umiejętności rozpoznawania własnych predyspozycji i zainteresowań.
- Rozwijanie u uczniów umiejętności komunikowania się i współpracy w grupie.

- Pomoc rodzicom w efektywnym wspieraniu dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych.
- Tworzenie i systematyczna aktualizacja bazy edukacyjno-informacyjnej z zakresu orientacji i poradnictwa zawodowego.
- Pomoc nauczycielom w realizacji tematów związanych wyborem zawodu.
- Współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego.

Zadania przy realizacji programu.

Zadania szkoły :

- gromadzenie materiałów informacyjnych dotyczących oferty edukacyjnej szkół ponadgimnazjalnych oraz zawodach i rynku pracy w regionie,
- organizowanie zajęć warsztatowych z zakresu planowania kariery zawodowej i podejmowania ról zawodowych przez uczniów,
- współpraca z rodzicami oraz z instytucjami wspierającymi doradztwo zawodowe (poradnie psychologiczno – pedagogiczne, Powiatowy Urząd Pracy, OHP),
- udział uczniów klas ósmych w Targach Edukacyjnych oraz dniach otwartych szkół ponadpodstawowych.

Zadania w zakresie pracy z młodzieżą :

- dostarczanie informacji o zawodach i rynku pracy w regionie,
- zapoznanie uczniów z ofertą edukacyjną szkół ponadpodstawowych,
- prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących przygotowujących młodzież do świadomego planowania kariery zawodowej,
- udzielanie indywidualnych porad uczniom w razie potrzeb,
- kształtowanie umiejętności samodzielnego szukania i zdobywania informacji,
- rozwijanie świadomości mobilności zawodowej i pobudzenie aktywności do poszukiwania alternatywnych rozwiązań w różnych sytuacjach życiowych i zawodowych.

Zadania w zakresie pracy z rodzicami :

- przedstawianie aktualnej oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych oraz informacji o zawodach i aktualnych trendach na rynku pracy,
- wspieranie w działaniach doradczych rodziców poprzez organizowanie spotkań informacyjnych,
- informowanie rodziców o umiejętnościach, zdolnościach, zainteresowaniach, mocnych i słabych stronach ich dzieci,
- wskazywanie dodatkowych źródeł informacji nt. rynku pracy, zatrudnienia, alternatywnych możliwości kształcenia dla uczniów niedostosowanych społecznie.
- podawanie wiedzy o ograniczeniach i przeciwwskazaniach zdrowotnych z uwagi na stan zdrowia ucznia,
- informowanie o ofercie edukacyjnej i możliwościach rynku pracy dla

uczniów z niepełnosprawnością.

Zadania w zakresie pracy z nauczycielami :

- diagnozowanie potrzeb uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe,
- wspieranie nauczycieli i wychowawców poprzez organizowanie spotkań szkoleniowo– informacyjnych oraz udostępnianie informacji i materiałów do pracy z uczniami (np. scenariusze lekcji, ankiety, kwestionariusze),
- uświadomienie nauczycielom konieczności włączania w treści przedmiotowe tematyki z zakresu orientacji zawodowej,
- współpraca w ramach rady pedagogicznej.

Formy i metody realizacji programu.

Program realizowany jest głównie w formie :

- zajęć warsztatowych (dla uczniów) ,
- spotkań informacyjnych (dla rodziców i nauczycieli),
- porad grupowych,
- porad indywidualnych,
- konsultacji,
- wycieczek edukacyjnych,
- konkursów,
- prac plastycznych , wystaw, filmów, prezentacji multimedialnej, itp.

W pracy grupowej z młodzieżą powinny być wykorzystywane metody aktywizujące uczniów do poszukiwania rozwiązań, nowych wyzwań i pokonywania trudności.

Metodami najczęściej stosowanymi są :

- ankiety, kwestionariusze,
- psychozabawy,
- burza mózgów,
- dyskusja dydaktyczna,
- gry dydaktyczne,
- inscenizacja,
- metoda przypadków,
- metoda sytuacyjna,
- metaplan,
- metoda projektów.

W pracy indywidualnej z uczniem stosowane są następujące metody pracy:

- rozmowa doradcza,
- indywidualne poradnictwo zawodowe,
- testy,
- indywidualny plan działań.

Efekty:

1. Utworzenie na terenie szkoły bazy informacji edukacyjnej i zawodowej.
2. Dostęp do informacji zawodowej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.

3. Świadome i trafne podejmowanie decyzji przez uczniów przy wyborze szkoły ponadpodstawowej oraz przyszłej aktywności zawodowej.
4. Mniej niepowodzeń szkolnych, rezygnowania z nauki w dalszym etapie kształcenia, jako konsekwencji niewłaściwych wyborów.
5. Kształtowanie aktywności zawodowej młodzieży.
6. Pomoc rodzinie przy podejmowaniu często trudnych decyzji związanych z planowaniem kariery zawodowej dzieci.

PLAN DZIAŁAŃ

Tematyka zajęć :

Klasy 7 :

Nr	Temat zajęć	Treść / forma zajęć
1.	Prezentacja programu realizowanego w ramach DZ w klasie 7. Ankieta oczekiwań uczniów wobec doradcy zawodowego.	Pogadanka. Ankieta opracowana przez nauczyciela.
2.	W czym jestem dobry / dobra ?	Omówienie wyników ankiety z poprzedniej lekcji. Warsztaty: Test Hollanda do samooceny, ankieta „Moje silne strony”, dyskusja.
3.	Moje zainteresowania zawodowe.	Warsztaty: kwestionariusz zainteresowań zawodowych, dyskusja.
4.	Mam talent.	Warsztaty. Dyskusja.
5.	Moje priorytety życiowe.	Warsztaty: Kwestionariusz „Wartości ważne w życiu”, dyskusja.
	Kwestionariusz inteligencji wielorakich wg Howarda Gardnera.	Warsztaty: kwestionariusz, dyskusja.
7.	Sposoby działania i uczenia się.	Warsztaty: ankieta „Styl uczenia się” wg Davida Kolba,
8.	Kompetencje osobiste i społeczne.	Warsztaty: Dyskusja
9.	Możliwości uzyskania kwalifikacji zgodnych z potrzebami rynku pracy, a także predyspozycjami zawodowymi.	Warsztaty: karty informacyjne o zawodach. Pogadanka, praca indywidualna.
10.	Style rozwiązywania konfliktów. Podsumowanie i ewaluacja zajęć.	Ankieta „Style rozwiązywania konfliktów”. Dyskusja.

Klasy 8 :

Nr	Temat zajęć	Treść / forma zajęć
1.	Prezentacja programu realizowanego w ramach DZ w klasie 8. Typy szkół ponadpodstawowych.	Pogadanka. Burza mózgów.
2.	Typy osobowości zawodowej.	Warsztaty – ankieta, dyskusja.
3.	Typy pracy i ja.	Warsztaty.
4.	Moja kariera zawodowa.	Warsztaty – ankieta wg Scheina, dyskusja.
5.	Moje predyspozycje zawodowe.	Praca z komputerem – ankieta internetowa na stronie www.labirynt-zawodow.progra.pl , dyskusja.
6.	Pracować u kogoś czy na własny rachunek ?	Warsztaty, dyskusja.
7.	Co się liczy na rynku pracy ? – kompetencje i kwalifikacje zawodowe.	Warsztaty, dyskusja.
8.	Mój wymarzony zawód.	Prezentacja informacji na temat wybranych zawodów (praca w grupach).
9.	Moja pozycja życiowa.	Warsztaty – ankieta, dyskusja.
10.	Mój plan kariery edukacyjno-zawodowej. Podsumowanie i ewaluacja zajęć.	Pogadanka. Burza mózgów. Prezentacja.

Ponadto uczniowie klas 8 uczestniczą w zajęciach wyjazdowych, np.:

- Dni Otwarte wybranych szkół ponadpodstawowych;
- Targi Edukacyjne;
- Wybrany zakład pracy, wg potrzeb uczniów

Poradnictwo indywidualne.

1. Udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom w razie potrzeb.
2. Kierowanie uczniów w szczególnych przypadkach do specjalistów: lekarzy różnych specjalności, medycyny pracy, specjalistów ze szkół specjalnych oraz integracyjnych.

Praca z rodzicami.

1. Włączanie rodziców jako przedstawicieli różnych zawodów do zajęć dydaktycznych.
2. Przekazywanie rodzicom informacji na temat oferty szkół ponadpodstawowych w regionie, jak również informacji o zainteresowaniach, mocnych i słabych stronach ich dzieci.

Praca z nauczycielami.

1. Przedstawienie programu z zakresu Doradztwa Zawodowego na radzie pedagogicznej.
2. Pomoc wychowawcom i nauczycielom w realizacji tematów związanych z wyborem zawodu i możliwościach dalszego kształcenia.
3. Udostępnianie nauczycielom materiałów z zakresu orientacji i doradztwa zawodowego.

Współpraca z instytucjami wspomagającymi działalność wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego:

1. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna.
2. OHP.
3. Centrum Kształcenia Ustawicznego.
4. Powiatowy Urząd Pracy.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas 7 i 8 szkół podstawowych

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- 2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczenia pracy;
- 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 2.7 dokonuje autoprezentacji;
- 2.8 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;

3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów;

3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;

3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;

4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;

4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;

4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Ewaluacja.

Program Doradztwa Zawodowego podlega stałej ewaluacji.

Nauczyciel prowadzący zajęcia w ramach Doradztwa Zawodowego na początku każdego roku szkolnego diagnozuje zapotrzebowanie na działania doradcze w szkole. W trakcie realizacji programu analizuje, w jakim zakresie zrealizowano założone cele, jakie czynniki ułatwiają, a jakie powstrzymują ich osiągnięcie.

Sposoby zdobywania informacji :

- rozmowy z nauczycielami, uczniami i ich rodzicami,
- ankiety;

Program opracowała: Ewelina Piekacz